

Integrerat Växtskydd – Regelverk och tillsyn

Alf Djurberg,
Rådgivningsenheten, Linköping

Regelverk – Rådgivning

Skilj på

- Regelverk – Grundkrav som alla måste uppnå
- Rådgivning – ex Greppa modul - Möjlighet att utveckla IPM

Integrerat växtskydd – svenskt införande

- Alla länder i EU ska säkerställa att de allmänna principerna för integrerat växtskydd genomförs av alla yrkesmässiga användare från den 1/1 2014
- EU-direktiv om hållbar användning av bekämpningsmedel
  - Svensk Förordning om bekämpningsmedel (2014:425)
    - Föreskrift om IPM (klart under 2014)
    - Allmänna råd (klart under 2014)

Förordning om bekämpningsmedel

2 kap 31 § Användning av växtskyddsmedel

I artikel 55 i förordning (EG) nr 1107/2009 finns en bestämmelse om att den som använder växtskyddsmedel ska följa de allmänna principerna om integrerat växtskydd som

1. innebär ett noga övervägande av alla tillgängliga växtskyddsmetoder och därpå följande integrering av lämpliga åtgärder som motverkar utvecklingen av populationer av skadliga organismer och som

begränsar behovet av kemiska växtskyddsmedel som används i stråsäd för tillväxtreglering och för att underlätta skördearbetet,

2. håller användningen av växtskyddsmedel och andra former av ingrepp på nivåer som är ekonomiskt och ekologiskt försvarbara och som minskar eller minimerar riskerna för människors hälsa och miljön, och

3. betonar odlingen av sunda grödor med minsta möjliga ingrepp i jordbruksekosystemen och uppmuntrar naturliga mekanismer för bekämpning av skadegörare och ogräs.

Förordning om bekämpningsmedel

2 kap 32 §

Statens jordbruksverk får meddela föreskrifter om de allmänna principerna om integrerat växtskydd i enlighet med bilaga III till direktiv 2009/128/EG, i den ursprungliga lydelsen.

Allmänna principer för IPM

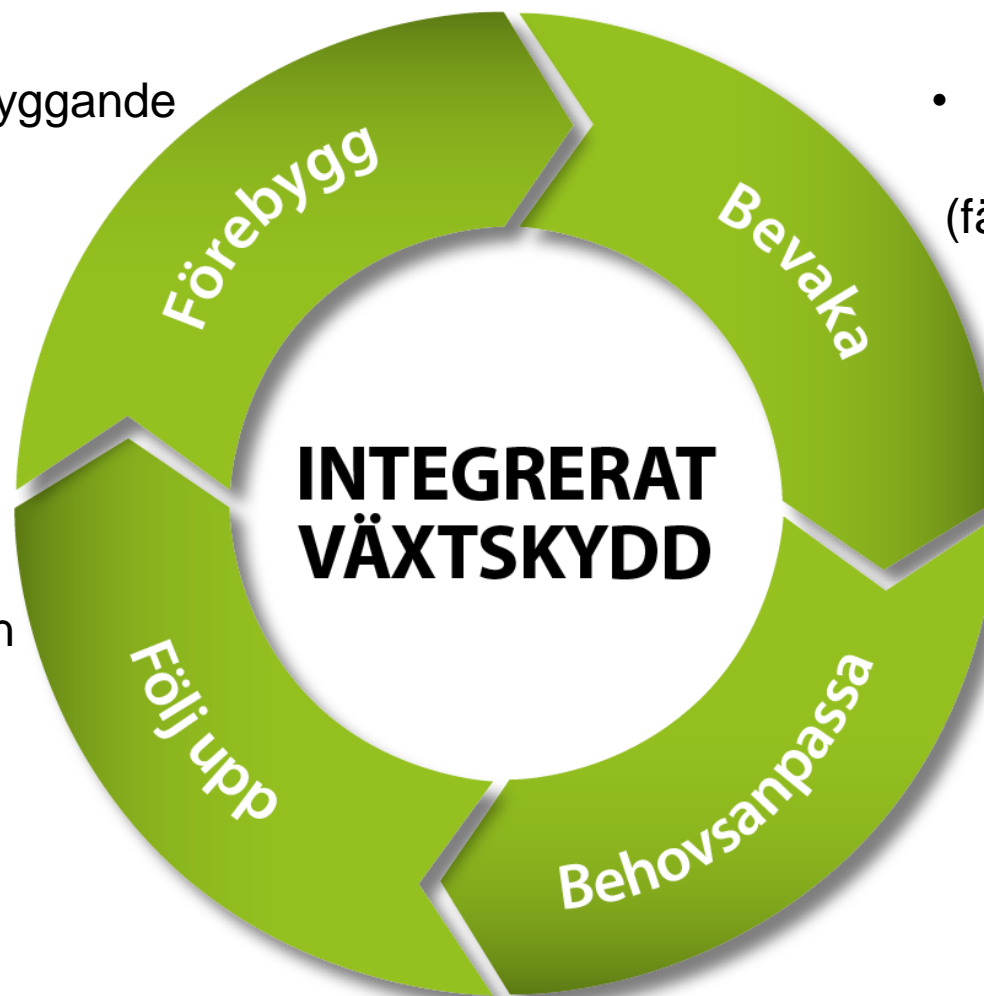
Bilaga III i direktivet (förenklad kortversion)

- Använd förebyggande åtgärder
- Övervaka skadegörare
- Använd beslutstöd
- Använd icke kemiska metoder där det är lämpligt
- Använd så målspecifika och miljövänliga preparat som möjligt
- Begränsa användningen av växtskyddsmedel
- Använd en resistensstrategi
- Undersök nyttan av åtgärderna

Illustration av Integrerat växtskydd

- Använd förebyggande åtgärder

- Övervaka skadegörarna (fältobservationer, P o V)

- Undersök nyttan av åtgärderna

- Använd beslutsstöd (tröskelvärden)
- Använd icke-kemiska metoder om möjligt
- Använd målspecifika och miljövänliga preparat
- Begränsa användningen av växtskyddsmedel (där det är möjligt)
- Använd resistensstrategi

Föreskriftsförslag

1 § Den som använder växtskyddsmedel ska följa de allmänna principerna om integrerat växtskydd. Det framgår av artikel 55 i förordning (EG) nr 1107/2009

Allmänna råd till 1 §

Aktuell information om hur principerna om integrerat växtskydd bör tillämpas kan inhämtas exempelvis via professionella rådgivare, kurser, växtskyddsbrev eller webbplatser med information om integrerat växtskydd.

Föreskriftsförslag

1 § Den som använder växtskyddsmedel **ska** följa de allmänna principerna om integrerat växtskydd. Det framgår av artikel 55 i förordning (EG) nr 1107/2009

Allmänna råd till 1 §

*Aktuell information om hur principerna om integrerat växtskydd **bör** tillämpas kan inhämtas exempelvis via professionella rådgivare, kurser, växtskyddsbrev eller webbplatser med information om integrerat växtskydd.*

Föreskriftsförslag

2 § För att hålla tillbaka skadegörare, ogräs och övrigt som man motivera en växtskyddsåtgärd, ska främst förebyggande metoder användas .

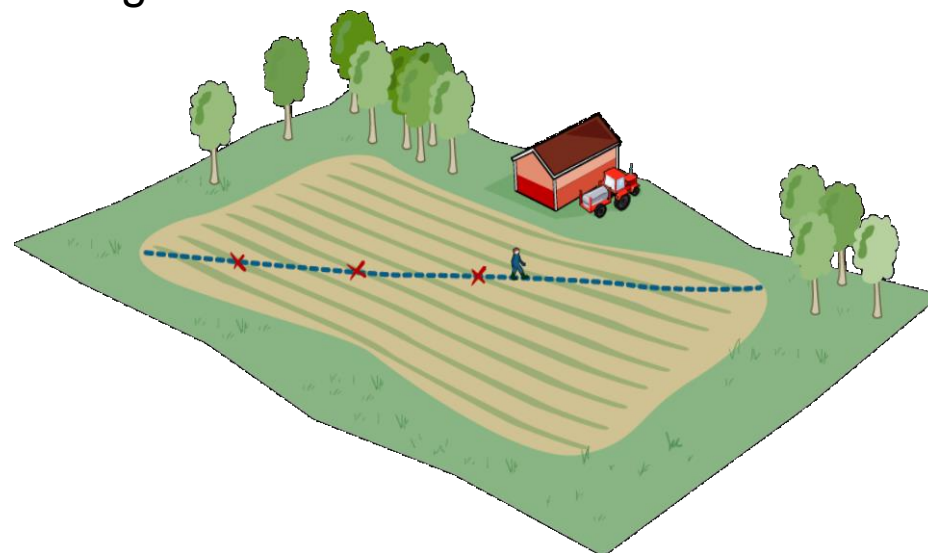
Förebyggande åtgärder som ska prioriteras är

- växtföljd
- odlingsteknik
- val av sort- och växtmaterial
- anpassad gödsling, kalkning, bevattning och dränering
- användning av hygienåtgärder, samt
- åtgärder för att skydda nyttoorganismer och öka deras antal .

Föreskriftsförslag

3 § Den som använder växtskyddsmedel ska övervaka skadliga organismer med hjälp av lämpliga metoder och verktyg, där sådana finns att tillgå. Valet av växtskyddsåtgärder ska så långt som möjligt baseras på resultaten av övervakningen .

Föreskriftsförslag

4 § Den som använder växtskyddsmedel ska begränsa användning av kemiska växtskyddsmedel och andra insatser till vad som är nödvändigt och kan ske med lämpliga metoder både på lång och kort sikt .

Hållbara biologiska, fysikaliska och andra icke-kemiska metoder ska användas om de leder till tillfredsställande bekämpning .

När växtskyddsmedel används ska de vara så målspecifika som möjligt och med minsta möjliga biverkningar för hälsa och miljö. När strategier mot bekämpningsmedelsresistens har utarbetats ska de användas i den utsträckning som är möjlig .

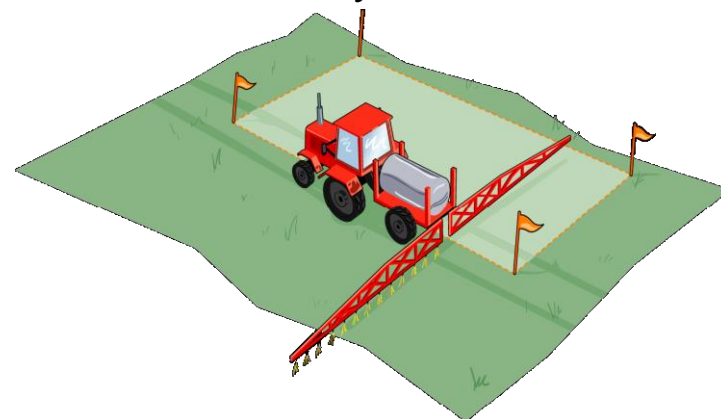

Föreskriftsförslag

5 § Nyttan av de växtskyddsåtgärder som har använts ska undersökas i möjligaste mån. Det ska ske med utgångspunkt i fördokumentation enligt Förordning (2014:425) om bekämpningsmedel 2 kap 56-57 §§. Nyttan av växtskyddsåtgärder kan även, där detta är lämpligt, undersökas övergripande genom metodutvärdering.

6 § I förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel 2 kap 56-57 §§ finns krav på dokumentation av i vilket syfte växtskyddsmedel har använts.

(träder i kraft 1/1 2015)

Tillsyn av Integrerat växtskydd

Görs av kommunernas inspektörer

Jordbruksverket har tillsynsvägledningsansvar

Tillsynsvägledningsprojekt 2015

Ej tvärvillkor (2014)

Vem gäller Integrerat växtskydd för?

Alla yrkesmässiga användare

en person som använder växtskyddsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer,

OBS all användning av växtskyddsmedel – inte bara klass 1L och 2L medel

Tillsynen följer också IPM loggan

Visa att man gör de fyra momenten som visas i loggan på **gårdsnivå**.

Vem blir uttagen för tillsyn?

- Yrkesmässig användare
- Driftsansvarig/VU
- Lejda tjänster

Tillsynsprojekt 2015

- Syfte att informera kommunerna om den nya lagstiftningen och ge stöd till tillsynen.
- Frivilligt för kommunerna att delta.
- Tillsyn i projektet genomförs under feb-sept 2015
- Riktat sig enbart mot jordbruksföretag under 2015
- Jordbruksverket och KEMI tar fram checklistor med frågor som inspektörerna som deltar i projektet kan använda.
- Mer omfattande frågebatteri än vid en "normal" IPM-tillsyn
- Efter projektet utvärderas resultaten av genomförda tillsyner. Förenklad checklista tas fram.

Checklista till tillsynsprojekt

Förebygg

Krav: Kunna påvisa att förebyggande arbete bedrivs på gårdsnivå

Frågor

- Vilka grödor odlar du?
- Vilken växtföljd har du?
- Hur försöker du förebygga problem med ogräs?
- Hur försöker du förebygga problem med svampangrepp?
- Hur försöker du förebygga problem med insekter?
- Försöker du skona och gynna nyttodjur och pollinatörer på något sätt?

Checklista till tillsynsprojekt

Bevaka

Krav: Kunna påvisa att växtskyddsproblem följs på gårdsnivå

Frågor

- Vem håller koll på vilka växtskyddsproblem som kan dyka upp?
- Vilka metoder och verktyg använder du för att övervaka förekomst av skadegörare och ogräs?

Checklista till tillsynsprojekt

Behovsanpassa

Krav: Kunna påvisa att växtskyddsåtgärderna behovsanpassas på gårdsnivå

Frågor

- Vem fattar beslut om växtskyddsåtgärder?
- Används några hjälpmedel eller beslutsstöd för att bestämma behovet?
- Används icke-kemiska växtskyddsåtgärder?
- Hur väljs lämpligaste växtskyddsmedlen?
- Hur väljer du vilken dos du ska använda?
- Hur jobbar du med att undvika problem med resistent ogräs, svampar och insekter?
- Har du en strategi för hur liggsäd och ax-/strårbrytning (korn) ska undvikas?

Checklista till tillsynsprojekt

Följ upp

Krav: Kunna påvisa att växtskyddsåtgärderna följs upp på gårdsnivå.

Frågor

- Hur följer du upp att du har fått en bra effekt av dina växtskyddsåtgärder?

Sanktioner

I första hand bör eventuella brister rättas till genom att ta hjälp av rådgivning eller utbildning.

Det kommer mera.....

- ”Ny” behörighetsutbildning (och föreskrift) (höst 2014).
- Ny föreskrift om anteckningsskyldighet (vår 2015)
- Utbildad personal vid försäljning – Överlåtarutbildning (nov 2015)
- Nya föreskrifter om skyddsavstånd (2015/2016)
- Funktionstestade sprutor, vart tredje år. Alla ska vara testade senast nov 2016

